

RADIO NEDERLAND WERELDOMROEP

MEERJARENPLAN

2004–2008

waarin opgenomen de begroting 2004
en
de meerjarenraming 2005 - 2008

Hilversum, 19 september 2003

RADIO NEDERLAND WERELDOMROEP

Inleiding : de nieuwe Wereldomroep krijgt vorm	1
Missie, Rollen en Uitwerking.....	4
Nieuwe missie en rollen	5
Rol 1 en 2: Informatie en wereldpodium	5
Midden- en Oost-Europa.....	5
Suriname, de Antillen en Aruba	6
Midden Oosten	6
China	6
Engels	6
Spaans	7
Portugees	7
Indonesisch	7
Afrika	7
RNTV	8
Muziek.....	8
Rol 3: Informatiebron voor Nederlanders over de grens	8
Nederlands	8
BVN.....	9
Rol 4: Kennis en expertisecentrum	10
Distributie.....	11
Organisatie en werkwijze	12
Afdeling COP (Crossmedia, Ontwikkeling en Projecten).....	12
Centrale Redactie	12
Thematisch werken.....	14

Thema's en projecten 2004-2005	15
Tien nieuwe lidstaten treden toe tot de EU op 1 mei 2004	15
Het Nederlandse voorzitterschap van de EU.....	15
EK voetbal in Portugal 12 juni tot 4 juli	15
Olympische spelen	16
Persvrijheid.....	16
Internationaal Recht: het Internationale Strafhof in Den Haag.....	16
Herinnering aan de strijd tegen de slavernij en de afschaffing van de slavernij.....	16
Presidentsverkiezingen in de VS (november 2004).....	16
50 jaar koninkrijksstatuut.....	17
Nederland en de Wereld	17
Good governance (behoorlijk bestuur).....	18
Islam	18
Pilot-projecten.....	19
Health matters.....	19
Voedselveiligheid	19
Voorbereiding projecten 2005	19
- Globalisering	20
- Werelderfgoedlijst, de Nederlandse bijdrage	20
- Kerk en Staat	20
 Financiën	 21
Begroting naar activiteiten	22
Toelichting op de begroting 2004 naar activiteiten.....	23
Begroting 2004 naar productgroepen	25
Begroting 2004 naar kostencategorie.....	26
Meerjarenraming 2005-2008.....	27
Toelichting op de meerjarenraming 2005 - 2008	27
 Bijlage 1: Output planperiode in uitzendingen.....	 28
 Bijlage 2: Daily broadcast hours per broadcaster	 29

Inleiding : de nieuwe Wereldomroep krijgt vorm

De afgelopen jaren was de toonzetting van de inleidingen op ons meerjarenplan onveranderd zorgelijk. Onze financiering raakte uit de pas met onze kostenontwikkeling (en niet andersom) zonder dat daar op korte termijn oplossingen voor te vinden waren. Want, hoewel het Commissariaat voor de Media de staatssecretaris adviseerde de Wereldomroep te compenseren voor de opgelopen achterstand en voor het verschil in financiering t.o.v. de binnenlandse publieke omroepen, heeft het ministerie dat advies niet opgevolgd. Ook een Kamerbreed aangenomen motie van die strekking, de motie Netelenbos, werd door de intussen demissionaire staatssecretaris naast zich neergelegd met het argument dat hij niet over zijn politieke graf heen wilde regeren.

De afgelopen jaren heeft de Wereldomroep gebruikt voor een proces van herbezinning op zijn missie en rollen voor de Nederlandse samenleving. Dit proces, dat de naam ELIO kreeg, de afkorting van Externe Legitimatie - Interne Oriëntatie, en waaraan onder leiding van twee externe bureaus een groot aantal externe stakeholders en interne vrijwilligers medewerkten, is inmiddels afgerond. Voor de belangrijke inhoudelijke vernieuwing van de missie en de rollen waar de Wereldomroep voor heeft gekozen en de gevolgen die deze keuzes hebben voor de nieuwe sterk thematische werkwijze van de verschillende afdelingen, zij verwezen naar het inhoudelijk deel, verderop in dit meerjarenplan. De Wereldomroep is ervan overtuigd met deze nieuwe opzet ook voor een belangrijk deel tegemoet te zijn gekomen aan het advies van het Commissariaat voor de Media in de afgelopen jaren, om meer focus in het beleid aan te brengen en concreter aan te geven waarom de Wereldomroep doet wat hij waar doet.

In de loop van het zorgvuldig georganiseerde en extern professioneel begeleide proces werd allengs duidelijker dat ook rekening gehouden diende te worden met een aantal financiële tegenvallers. Niet alleen het niet compenseren van de structurele achterstanden noopte ons tot ingrijpende maatregelen, ook de door het kabinet Balkenende 1 aangekondigde bezuiniging op de media van 5 % voor 2004 maakte dat het vernieuwingsproces een zware financiële component kreeg.

De Wereldomroep heeft er dan ook voor gekozen om in het kader van deze heroriëntatie een reorganisatie in gang te zetten die naast het doel van inhoudelijke vernieuwing van onze activiteiten, ook tot doel had - ten laste van het eigen budget - de benodigde financiële maatregelen te treffen om het bedrijf in te richten op de achterblijvende structurele financiering. Daartoe is ca. 20 % van het totale budget vrijgemaakt. Daarvan is ca. 10 % vertaald in nieuw beleid en 10 % sec bezuinigd, waarvan ca. 5 % benodigd is om het budget structureel sluitend te maken.

Met de Ondernemingsraad, die nauw bij de plannen betrokken is geweest, en met de vakbonden kon over deze reorganisatie en het daarmee samenhangende sociaal plan overeenstemming worden bereikt. Intussen zijn met ruim 70 medewerkers van wie de functie zal vervallen gesprekken gevoerd en zijn ruim 45 nieuwe functies opengesteld. Hierbij wordt Nederlands veruit het hardst getroffen, daar verdwijnt **ruim 30 %** van het aantal arbeidsplaatsen. Degenen wier functie is opgeheven krijgen bij gelijke geschiktheid voorrang bij de vervulling van deze nieuwe functies. Hoewel een ieder overtuigd is van de noodzaak van deze vergaande maatregelen, is het uiteraard toch een zeer onzekere tijd en zal het onvermijdelijk zijn dat van een aantal medewerkers uiteindelijk definitief afscheid moet worden genomen. Dat lot treft als eersten de mensen met een tijdelijk dienstverband, maar de reorganisatie heeft ook ingrijpende gevolgen voor onze zendstations en voor de televisie-buitenproducent. Een extra complicatie is dat voor een aantal activiteiten verplichtingen in de vorm van langer lopende contracten zijn aangegaan, die afgekocht moeten worden.

Het zal duidelijk zijn dat de Wereldomroep zich momenteel in onrustig vaarwater bevindt, niet in het minst door de aankondiging van de nieuwe staatssecretaris, dat er, mede naar aanleiding van de bevindingen van het bureau McKinsey bij de totale publieke omroep, nog aanvullende bezuinigingen voor de periode 2004-2007 gerealiseerd zullen worden, oplopend tot 10 % structureel in 2007. Een, zij het schrale, troost is dat de Wereldomroep kan staven al aan deze nieuwe taakstelling te hebben voldaan.

Niettemin heeft de staatssecretaris te kennen gegeven nieuw onderzoek te willen doen bij de Wereldomroep, ditmaal niet zozeer naar de efficiency intern, maar naar de verdere mogelijkheden tot samenwerking met de binnenlandse omroep, in casu de Raad van Bestuur van de Publieke Omroep, en naar de kerntaken zoals die in de wet zijn vastgelegd. Beide aspecten maakten overigens ook expliciet deel uit van het hiervoren genoemde, en met instemming van het ministerie opgezette, ELIO-proces waarvan de uitkomsten begin 2003 uitgebreid zijn besproken met de staatssecretaris. Over beide aspecten zijn in de rapportage over dit onderzoek uitspraken gedaan die in de huidige reorganisatieplannen zijn verwerkt en al verstrekken de gevolgen hebben.

Bestuur en directie voelen zich volledig verantwoordelijk voor de vernieuwing van het beleid en de organisatie zoals die thans in volle gang is en staan daar ook voor 100 % achter. Ook de medewerkers werken loyaal mee, hoewel het voor hen persoonlijk heel moeilijke tijden zijn. Zij zullen al hun energie en inzet nodig hebben om de nieuwe missie en rollen en werkwijze gestalte te geven.

Een nieuw onderzoek naar verdere besparingen, of een aantasting van de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van de Wereldomroep en verdere gedwongen uitbreiding van de samenwerking met de binnenlandse omroep is dan ook naar onze vaste overtuiging, gezien het bovenstaande, ongewenst en overbodig.

Onze financiële positie is op langere termijn gezond. Zie verderop in het hoofdstukje "financiën". De liquiditeitssituatie voor de korte termijn stemt ons echter zorgelijk.

De voor 2003 ingediende begroting sloot met een tekort van bijna € 2 mln. Zoals hiervoor, en vele malen elders, aangegeven, heeft de Wereldomroep in de afgelopen jaren meermaals verzocht om compensatie voor de oplopende achterstanden. Dit is nagerekend door Ernst & Young, het Commissariaat heeft OC W geadviseerd deze compensatie te verlenen en de Tweede Kamer heeft een kamerbrede motie ter zake aangenomen. Niets van dit alles heeft tot resultaat geleid.

De laatste jaren is er ca € 180 mln. onttrokken aan de Omroepreserve en ter beschikking gesteld van de Publieke Omroep, helaas echter niet van de Wereldomroep. Dit heeft ertoe geleid dat wij gedwongen waren de om inhoudelijke redenen ingezette vernieuwing te belasten met een bezuiniging van genoemde € 2 mln. alsmede de door het vorige kabinet aangekondigde korting van 5 %. Weliswaar werd ons, evenals de Publieke Omroep, voor 2003 een extra 1,5 % toegekend voor “nieuwe media”, maar dat was geoormerkt voor specifieke bestedingen en niet bedoeld ter compensatie van een (deel) van de opgelopen achterstanden.

Indien de aanbevelingen van het Commissariaat zouden zijn gevolgd en de motie uitgevoerd zou de Wereldomroep voor 2004 recht hebben op € 48,5 mln. Echter, wij vragen slechts een bedrag van € 44,2 mln. (zie pag. 23 voor specificatie), ofwel € 4,3 mln. minder. Met andere woorden, er wordt bijna 10 % minder aangevraagd, en dat is de bezuinigingsdoelstelling die pas in 2007 gehaald dient te worden.

Daarnaast worden wij geconfronteerd met een daling van de overige inkomsten, onder meer als gevolg van het feit dat door de opgelopen achterstanden de liquiditeitspositie dusdanig is verslechterd dat er geen sprake meer is van inkomsten uit rente.

In de uitwerking van deze bezuinigingen binnen de vernieuwingsoperatie zijn wij erin geslaagd, onder meer door een verdere rationalisatie van de distributiemix, de voor programma's beschikbare middelen vrijwel op niveau te houden. Zie Bijlage 1 voor de output in de planperiode.

Voor de jaren daarna voorzien wij, na de op dit moment ingevoerde wordende ingrijpende en pijnlijke maatregelen, geen grote wijzigingen. Wel zal een beperkte verdere verschuiving plaatsvinden in de distributiemix. Dit gaat echter zonder financiële consequenties.

De Wereldomroep is inhoudelijk fors vernieuwd en daarbij zijn de niet gecompenseerde opgelopen structurele achterstanden wegbezuinigd. Door nu al zijn bijdrage voor 2007 te leveren is de Wereldomroep volledig klaar voor de komende jaren.

De beleidsmakers en beslissers wensen wij veel wijsheid in dezen toe en wij rekenen erop dat dit meerjarenplan en de bijbehorende begroting op instemming en goedkeuring kunnen rekenen, zonder verdere amendementen of bedreiging van nieuwe bezuinigingen.

Missie, Rollen en Uitwerking

Het in de algemene inleiding genoemde proces ELIO heeft uiteindelijk geleid tot een nieuwe missie en vier daaruit afgeleide rollen.

De Wereldomroep anno 2004 is een journalistiek onafhankelijke organisatie die verslag doet van ontwikkelingen in de wereld vanuit een Nederlands, en breder, vanuit een Europees perspectief. In het snel veranderende medialandschap wordt gekozen voor een multimediale en crossmediale benadering, voor een optimaal bereik van verschillende doelgroepen in verschillende talen op verschillende continenten.

De Wereldomroep wil een katalysator zijn voor serieuze discussies over een rijke schakering van onderwerpen en thema's, die voor Nederland belangrijk zijn. Het is een organisatie die daarnaast muziekproducties en (televisie)documentaires verzorgt en die ontwikkelingen binnen de Nederlandse samenleving en het culturele leven voor een groot publiek toegankelijk maakt. De Wereldomroep is op deze manier een mediabedrijf dat Nederland kan helpen zijn positie te versterken, decision makers in het internationale krachtenveld kan bereiken en zijn waarden en normen uit kan dragen naar een groot publiek in het buitenland.

De Wereldomroep is ook de navelstreng met Nederlanders in het buitenland. Hij speelt een belangrijke rol in het onderhouden of versterken van de band met Nederlanders waar ook ter wereld, alsook met de bewoners van landen en gebiedsdelen waarmee Nederland historische banden heeft.

Daarnaast vormt de Wereldomroep een toegangspoort voor buitenlanders die Nederland willen leren kennen. De export van diensten en producten is niet ondergeschikt aan die van onze cultuur en ons gedachtegoed. Aan het ontsluiten van de daartoe benodigde informatie kan de Wereldomroep een belangrijke bijdrage leveren.

De wereld om ons heen verandert. Klantenwensen veranderen, consumenten krijgen steeds meer keuzemogelijkheden, concurrenten zitten niet stil en er zijn belangrijke (technologische) ontwikkelingen zoals interactieve media, DRM en de opkomst van lokale FM stations in ontwikkelingslanden. Ook de groeiende rol van televisie en internet in bepaalde gebieden stelt nieuwe eisen aan het pakket van producten en diensten. De toegevoegde waarde van de organisatie ligt daarom in een toekomst waarin alle media die de organisatie tot haar beschikking heeft, elkaar versterken.

Nieuwe missie en rollen

Bovenstaande heeft geleid tot het formuleren van de onderstaande missie van de Wereldomroep:

Het, mede namens en ten behoeve van Nederland, leveren van een bijdrage aan een beter geïnformeerde wereld door een combinatie van onafhankelijke journalistiek en dienstverlening.

Uitgaande van de mission-statement zijn de volgende vier rollen gedefinieerd:

- 1. Wereldwijd informeren over de Nederlandse samenleving, opvattingen, visies en beleid en ondersteunen van Nederlandse belangen***
- 2. Faciliteren van een (wereld)podium over thema's die voor Nederland, Europa en de wereld van belang zijn***
- 3. Informatiebron voor Nederlanders over de grens***
- 4. Kennis- en expertisecentrum voor buitenlandse (media)organisaties met name op het gebied van Nederlandse/Europese ontwikkelingen, ideeën en opinies***

Rol 1 en 2: Informatie en wereldpodium

Rol 1 en 2 liggen in elkaars verlengde en worden daarom hier gecombineerd behandeld.

De Wereldomroep dient als ambassadeur voor Nederland door vanuit een Nederlands perspectief mondiale thema's te belichten (rol 1) en door een podium te bieden voor onderwerpen die voor Nederland, Europa en de wereld van belang zijn (rol 2). Dialoog is daarbij van groot belang. Deze dialoog krijgt invulling door interactieve programma's, door het betrekken van doelgroepen bij de programma's en door het organiseren van evenementen.

Voor de invulling van rol 1 en 2 is gekozen voor onderstaande doelgebieden en talen.

Midden- en Oost-Europa

De aanstaande EU lidstaten vormen een belangrijk nieuw doelgebied. Gedacht wordt aan coproducties met lokale stations, evenementen en aandacht aan het gebied in de eigen radioprogramma's en op de eigen webpagina's. De taal waarin de doelgroep bereikt wordt, is voornamelijk het Engels. We gaan er vanuit dat de doelgroep waarop de Wereldomroep zich richt internationaal georiënteerd is en het Engels, de lingua franca van onze tijd, tot op zekere hoogte beheerst. Wel zal er onderzoek worden gedaan naar de haalbaarheid en effectiviteit van incidentele producties in lokale talen.

Suriname, de Antillen en Aruba

De Wereldomroep zal nog meer dan voorheen een belangrijke rol spelen in de nieuwsvoorziening in Suriname, op de Antillen en Aruba met dagelijkse uitzendingen via kortegolf en via partnerstations. De uitzendingen zullen meer worden toegesneden op de doelgroepen in Suriname, de Antillen en Aruba (die erg van elkaar verschillen) om de spreekwoordelijke brug te versterken tussen die gebieden en Nederland. De 'brugfunctie' wordt verder ingevuld door een intensievere focus op Haagse besluitvorming die de Antillen en/of Suriname raakt, en op de gemeenschappen uit beide regio's in Nederland.

Nederlands blijft vooralsnog de belangrijkste taal voor deze doelgroep. Op korte termijn is wel een uitbreiding van nieuws(samenvattingen) in het Papiaments voorzien. Nieuwe partners op de bovenwindse Antillen krijgen naast het Nederlands ook het aanbod van de Wereldomroep in het Spaans en Engels tot hun beschikking.

Midden Oosten

Een Arabische website is een van de nieuwe activiteiten van de Wereldomroep. De website kan een bijdrage leveren aan de meningsvorming in een niet onaanzienlijk deel van de islamitische wereld. Projectmatige en thematische producties van andere (taal)afdelingen binnen de Wereldomroep zullen ook hun plaats vinden op de Arabische website. Met behoud van de onafhankelijke berichtgeving zal samenwerking gezocht worden met media in de regio. Tevens zal aansluiting gezocht worden bij migrantenorganisaties in Nederland zelf.

China

De muziekactiviteiten in China worden uitgebreid. Deze activiteiten kunnen de springplank vormen voor andere activiteiten in China.

Engels

In het Engels wordt een wereldwijd publiek bereikt. Het aandeel in de programma's dat over Nederland gaat, zal verder worden uitgebreid. Belangrijke doelgebieden vormen de aanstaande EU lidstaten, de Verenigde Staten, Afrika en Azië. De aanstaande EU-lidstaten, van de Baltische Staten tot Malta en Cyprus worden prioriteit in de Engelse uitzendingen. Ook Turkije behoort daartoe.

Nieuwe activiteiten betreffen een e-mail nieuwsbrief, uitbreiding van de interactieve elementen en een website gekoppeld aan het programma Dutch Horizons met informatie over aspecten van leven en werken in Nederland.

Spaans

In Latijns Amerika heeft RNW in de Spaanse taal de afgelopen jaren een sterke positie opgebouwd door middel van serieuze en waarheidsgetrouwe informatievoorziening. Met name voor Nederland belangrijke thema's als mensenrechten en democratie speelden daarbij een belangrijke rol. In de jaren '80 is de democratie teruggekeerd in veel landen in Latijns Amerika, maar de afgelopen jaren is de kwetsbaarheid van die jonge democratieën aangetoond. Zaken als dialoog, respect voor politieke en culturele diversiteit en mensenrechten spelen een belangrijke rol in de programma's. De samenwerking met internationale organisaties (Unicef, Unesco) die in het verleden zo succesvol was, wordt gecontinueerd en uitgebreid.

Portugees

Nederland is 's werelds grootste investeerder in Brazilië en na de VS de tweede importeur van Braziliaanse goederen. De Portugese website, die dagelijks wordt vernieuwd, zal daarom ook worden gecontinueerd. Onderzocht wordt of het materiaal dat in het Portugees vervaardigd wordt ook (in bewerkte vorm) geschikt is voor Portugees sprekende Afrikaanse landen en Oost Timor. Eén medewerker wordt vrijgemaakt voor dat onderzoek. Dit gebeurt in samenwerking met onze vestiging in Bénin (BARN). Het betreft hier uitdrukkelijk een pilot van een jaar. Via internet en satelliet is het mogelijk audio (ook gemaakt voor de website) aan te bieden aan radiostations. Daarnaast worden op cd series geproduceerd. Het is ook belangrijk expertise te behouden teneinde series over voor RNW relevante thema's te kunnen produceren voor derden. Naast de website worden ook de muziekprogramma's (de maandelijkse Europarade en het wekelijkse klassieke programma) gehandhaafd.

Indonesisch

Nederland heeft een bijzondere band met Indonesië en de Wereldomroep is veruit de best besluisterde buitenlandse zender. De Indonesische uitzendingen zijn al jarenlang een begrip. Daarenboven is er nog een andere reden om actief te blijven in Indonesië. Het land heeft de grootste moslimbevolking ter wereld. Juist nu de islam zo nadrukkelijk in de belangstelling staat, en (lokale) radiostations onder druk staan om aan zelfcensuur te doen, is ervoor gekozen de Indonesische uitzendingen te handhaven.

Afrika

De producties voor Franstalig Afrika worden voortgezet, en daarmee ook het Bureau Afrique Radio Nederland (BARN). Onderzocht zal worden of producties voor partnerstations in Afrika via BARN kunnen worden gedistribueerd. Voor dit onderzoek worden op projectbasis gelden vrijgemaakt. Op dit moment vinden onder de vleugels van BARN twee soorten activiteiten plaats: programmaproductie t.b.v. partnerstations in Franstalig Afrika trainingen en consultancy t.b.v. media in Afrika (in samenwerking met RNTC).

RNTV

RNTV maakt jaarlijks een aantal internationale televisieproducties in het kader van rol 1. Bij de selectie en de productie van deze documentaires zoekt RNTV crossmediale en afdelingsoverstijgende samenwerking binnen de Wereldomroep. De samenwerking met de binnenlandse omroepen, die op hun beurt een Nederlandse versie van bedoelde documentaires vervaardigen, wordt gehandhaafd en zo mogelijk versterkt.

Muziek

De activiteiten op het gebied van de muziek zijn projectmatig en niet bedoeld voor directe uitzendingen vanuit Hilversum. Dat geldt voor de series als “Live uit het Concertgebouw” en andere eigen opnamen. Meer aandacht zal worden besteed aan het internationaal ‘in de markt zetten’ van de producten. De samenwerking met de binnenlandse omroepen wordt gecontinueerd en, zo mogelijk, versterkt.

Bijzondere aandacht zal gegeven worden aan de muzikeweken, waarbij Nederlandse muziek via buitenlandse radiostations wordt gepresenteerd. Bij het uitwerken hiervan zal aansluiting worden gezocht bij de evenementen die thema's afsluiten.

Rol 3: Informatiebron voor Nederlanders over de grens

Nederlands

Het informeren van Nederlanders over de grens is een kernactiviteit van de Wereldomroep. Nederlanders die langere tijd elders verblijven, moeten op een andere manier worden geïnformeerd dan consumenten in het binnenland. Duiding en context zijn essentiële elementen. Om in die behoefte te voorzien krijgen de radio-uitzendingen een andere, meer duurzame invulling. Daarvoor is nodig dat de Nederlandse afdeling eigen productiecapaciteit in stand houdt. Daarnaast wordt de samenwerking en uitwisseling met binnenlandse partners geïntensiveerd en zullen ‘doublures’ in de verslaggeving (b.v. op het gebied van sport en politiek) worden voorkomen. De veranderingen die hiervoor noodzakelijk zijn, zijn reeds in gang gezet. Het format van de programma's is aangepast; er zijn nieuwe functies gecreëerd en oude vervallen. Per saldo verdwijnen meer dan 30 % van de arbeidsplaatsen.

Om beter in te kunnen spelen op de specifieke behoeften van de doelgroep zal de afdeling zich inhoudelijk meer toeleggen op onderwerpen als Nederlanders in het buitenland, Nederlandse taal en cultuur en de multiculturele samenleving. Die specifieke deskundigheid zal tevens worden aangewend voor internet en televisie.

Deze andere, meer duurzame invulling van de radioprogrammering sluit beter aan op de gekozen thematische en projectmatige werkwijze en heeft grote synergetische voordelen voor internet. Interactiviteit in de uitzendingen zal toenemen.

Er wordt mankracht vrijgemaakt voor een intensieve en gestructureerde uitwisseling van items en programma's met de binnenlandse collega's. Daarbij wordt vooral gekeken naar Radio 1 (Radio 1 Journaal, De Ochtenden, 1 op de Middag) als leveranciers (en afnemers) van items. De medewerker, die zich specifiek richt op de samenwerking met de binnenlandse omroepen, houdt zich bezig met het begeleiden van co-producties met andere omroepen en placement van programma's in onze dalurenprogrammering in het weekeinde. Bovendien zal deze collega, naar verwachting, meer eigen bijdragen van de Nederlandse, de Caribische en de Centrale Redactie aanbieden en aanleveren aan binnenlandse partners, mogelijk in samenwerking met de RNC.

Grote groepen Nederlanders bevinden zich met name in Europa, Noord-Amerika, Nieuw-Zeeland en Australië en Zuidelijk Afrika. Kortegolfuitzendingen naar die gebieden blijven gehandhaafd. Waar mogelijk wordt de samenwerking met lokale partners in die gebieden verder uitgebreid. Op de Antillen, Aruba en in Suriname verblijven ook veel Nederlanders. Bediening van die groep blijft een belangrijke activiteit.

BVN

BVN is de televisiezender van Wereldomroep, NOS en VRT. Het programma-aanbod van BVN is grotendeels samengesteld uit producties van de Nederlandse en Vlaamse publieke omroepen. Daarnaast is het belangrijk dat de specifieke doelgroep wordt bediend met op hen toegesneden producties, waarbij aansluiting wordt gezocht bij radio- en internetactiviteiten. Er zal nauw met beide afdelingen worden samengewerkt om specifieke doelgroep-programma's crossmediaal te produceren en te vertalen in uitzendingen voor de verschillende eigen media. Daarnaast wordt ruimte gemaakt voor televisieproducties gericht op de Antillen, Aruba en Suriname, mede gebruik makend van de expertise van de versterkte Caribische redactie. Er zal nauwere samenwerking worden gezocht met organisaties van Antillianen en Arubanen die in Nederland actief zijn.

Rol 4: Kennis en expertisecentrum

RNInfo is een onderdeel van de Centrale Redactie van de Wereldomroep, waarin Infotheek en Front Office zijn ondergebracht. Het Front Office zal zich actief richten op buitenlandse (media)organisaties die geïnformeerd willen worden over ontwikkelingen, ideeën en opinies in Nederland en Europa. Ook cultuuruitingen en nieuwsbronnen kunnen uitgewisseld worden met Nederlandse en internationaal opererende derden (omroepen, bedrijven, organisaties). Het dienstenpakket van de Infotheek wordt in toenemende mate gebruikt door bijvoorbeeld het Instituut voor Sociale Geschiedenis, binnen- en buitenlandse omroepen en Poetry International. Deze vormen van dienstverlening kunnen in de toekomst verder worden uitgebouwd.

Dienstverlening, zoals verwoord in de nieuwe missie, is een breed begrip. In een journalistieke organisatie betekent dienstverlening in de eerste plaats 'service' aan de afnemers van producten en diensten (kijkers/luisteraars/ internetgebruikers). Die service is breed: van weer en verkeer tot, in geval van calamiteiten, oproepen van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Er is echter een grijs gebied, waarin samenwerking of dienstverlening gezien kan worden als 'intellectuele uitwisseling' met organisaties, bijvoorbeeld omdat de doelstellingen overlap vertonen. Deze vorm van samenwerking (Cultura de Paz, the Bernard van Leer Foundation) is niet nieuw in het bedrijf. Uiteraard zal telkenmale beoordeeld moeten worden of de journalistieke onafhankelijkheid van het bedrijf in het geding is en wat de meerwaarde is voor de Wereldomroep (en voor de betrokken partner).

Distributie

Per doelgebied/regio en taal is opnieuw beoordeeld met welke mix van distributiemiddelen de doelgroep het beste bereikt kan worden. De komende jaren zal de distributiemix voortdurend worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld, afhankelijk van de luister- en kijkgewoonten van de doelgroepen en van de aanwezige alternatieven. De doelgroep/klant staat daarbij steeds centraal. Er wordt naar gestreefd om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de gewenste luister- of kijktijden.

Het medium kortegolf heeft nog steeds als kracht dat het grote gebieden kan bestrijken en met goedkope, draagbare ontvangers beluisterd kan worden. Ondanks de beperkte geluidskwaliteit en de opkomst van alternatieven zoals audio via internet en satellietontvangst via kleine schotels, blijkt uit recent onderzoek onder Nederlandse radioluisteraars dat de kortegolf nog steeds het belangrijkste medium is. Ook voor de uitzendingen in andere talen blijft de kortegolf belangrijk. Zie Bijlage 2 voor een overzicht van kortegolf gebruik per regio van BBC Worldservice, Voice of America, Deutsche Welle, Radio France Internationale en RNW.

Het medium satelliet wordt reeds intensief gebruikt. De gebruikte satellietkanalen vereisen echter buiten Europa vaak grote ontvangtschotels, die buiten het bereik van de consument liggen. In enkele regio's is, in combinatie met BVN-TV, satellietcapaciteit gehuurd op zogenaamde DTH (Direct To Home) satellieten. Deze zijn door de consument rechtstreeks met kleine schotels te ontvangen.

Ook voor partnerstations is de ontvangst van DTH goedkoper, dus aantrekkelijk. Vandaar dat zal worden gestreefd naar uitbreiding van het aantal DTH-satellietkanalen. Nieuwe ontwikkelingen als Internet Protocol via de satelliet (internet pagina's via de satelliet verspreiden naar bijvoorbeeld partnerstations) zullen verder worden onderzocht en waar mogelijk toegepast.

Digital Radio Mondiale is de nieuwe digitale uitzendnorm via de korte-, midden- en langegolf met een veel betere geluidskwaliteit. De eerste reguliere uitzendingen hebben inmiddels plaatsgevonden. Eind 2004 zullen naar verwachting de eerste consumentenontvangers in de winkels liggen. Het aantal ontvangers bij de consument zal daarna geleidelijk gaan groeien. Aangenomen wordt dat pas aan het eind van dit decennium deze markt een serieuze omvang heeft bereikt. Het aantal uren DRM-uitzendingen zal dus aanvankelijk beperkt zijn en zal langzaam worden opgevoerd. Tot die tijd blijven de analoge uitzendingen het belangrijkste.

Deze samenwerking met partnerstations is een effectieve vorm van distributie gebleken. De samenwerking heeft voordelen voor beide kanten zodat er sprake is van een win-win situatie. Een voorwaarde voor een vruchtbare samenwerking is echter wel dat er intensief contact wordt onderhouden met de stations. Er komt daarom een partnerbureau, dat de contacten met de partners zal uitbouwen en coördineren. Daarnaast wordt er binnen de programma-afdelingen meer tijd en aandacht vrijgemaakt om de samenwerking inhoudelijk vorm te geven.

Organisatie en werkwijze

In het voorgaande zijn de op basis van missie en rollen geselecteerde doelgebieden, doelgroepen, talen en activiteiten aangegeven, alsmede de noodzaak van en keuze voor thematisch, projectmatig en flexibel samenwerken. Dit vertaalt zich in een organisatiestructuur die primair outputgericht is. De primaire productieafdelingen zijn Nederlands, Engels, Spaans, Indonesisch, televisie en BARN (Bureau Afrique Radio Nederland). De activiteiten voor de Antillen, Aruba en Suriname worden als aparte unit binnen de afdeling Nederlands ondergebracht. Evenzo kent de afdeling Spaans een kleine Portugese sectie.

Afdeling COP (Crossmedia, Ontwikkeling en Projecten)

De thematische en projectmatige aansturing en coördinatie vindt plaats vanuit de afdeling COP (Crossmedia, Ontwikkeling en Projecten). Deze afdeling zal zich bezighouden met het initiëren, coördineren en aansturen van crossmediale, multimediale en afdelingsoverstijgende projecten, (lange termijn) 'pilots' en evenementen. De werkwijze is projectmatig. Als voorwaarde hiervoor geldt een heldere methodiek en de mogelijkheid om benodigde expertise 'in te huren', zowel intern als extern. COP zal ook verantwoordelijk zijn voor die activiteiten die niet geproduceerd worden voor directe uitzendingen vanuit Hilversum, waarbij sprake is van een crossmediale en/of multimediale aanpak. COP zal voornamelijk functioneren als ontwikkellab voor pilots en projecten op het gebied van de nieuwe media (websites) en zal daarbij ook actief samenwerking zoeken met derden (intern/extern). Bovendien zal COP zich toeleggen op multimediacproducties op cd-rom en dvd-rom. Dit is een niche die verder ontwikkeld zal worden. Deze producten zijn kennisdragers met een zeer lange houdbaarheid.

Daarnaast wordt hier ook de verantwoordelijkheid ondergebracht voor de activiteiten op het gebied van muziek, internet, China, de nieuw toetredende EU-landen, alsmede de Arabische website.

De afdeling COP is inmiddels van start gegaan en met het aansturen van crossmediale, vernieuwende projecten is een begin gemaakt. Alsmede met de aansturing van muziekactiviteiten en de ontwikkeling van multimediale producties.

Centrale Redactie

Via de Centrale Redactie worden de dagelijkse journalistieke keuzes aangestuurd en de taalafdelingen van teksten en audio-bijdragen voorzien. Voor de organisatie zelf vervult de Centrale Redactie de rol van kennis- en expertisecentrum. Ook de Infotheek (het actieve archief) maakt onderdeel uit van deze afdeling. De Centrale Redactie bestaat uit de Bulletinredactie, Themaspecialisten, de Bureaus Brussel en Den Haag, Planning en RNInfo.

Bulletinredactie: De Bulletinredactie verzorgt 24 uur per dag nieuws. Nieuwsvoorziening door middel van bulletins en websites is van essentieel belang voor de geloofwaardigheid van RNW als volwaardig nieuwsmedium. Daarnaast heeft een bulletinredactie als continu-redactie een journalistieke “alarmfunctie”. In de redactie van de berichten en de opbouw van de bulletins wordt rekening gehouden met de doelgroepen en de zendrichting. Elke doelgroep wordt optimaal bediend met nieuws uit de regio, het wereldnieuws en nieuws uit Nederland.

Themaspecialisten: Thematisch en projectmatig werken is één van de speerpunten van beleid voor de interne organisatie. Hierbij speelt de Centrale Redactie een belangrijke rol. Het spreekt voor zich dat de, voor alle (taal)afdelingen werkende specialismen, aansluiten bij de relevante thema's, dus geen regiogebonden, maar onderwerp- en themagebonden specialisten. De specialismen Nederland en Europa nemen een prominente plaats in. Er zijn specialisten voor vaste thema's als vrede en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking, handel en internationale economische instituties.

Bureaus: Bureaus in Brussel en Den Haag maken onderdeel uit van de Centrale Redactie. Vanuit Den Haag en Brussel worden, in meerdere talen en ten behoeve van alle afdelingen, achtergrond en duiding verzorgd en niet, of slechts in zeer beperkte mate, dagelijks ‘snel nieuws’. Daarvoor wordt een beroep gedaan op de collega's van de binnenlandse omroep. Met name het karakter van de Haagse redactie zal ingrijpend wijzigen. De eigen inbreng is gericht op achtergrond, duiding en research, met presentatie ook in andere talen dan het Nederlands, en een zwaar accent op de ondersteuning van de taalafdelingen. Korte items en kant-en-klare quotes zullen van de collega's van de binnenlandse omroepen worden overgenomen.

RNInfo: RNInfo is de unit binnen de centrale redactie waarin Infotheek en Front Office zijn ondergebracht. Hier wordt, veel meer dan bij een ‘klassiek’ documentatiecentrum dat vooral intern gericht is, naar buiten getreden als spil in de uitwisseling van producties, opinies, kennis en kunde, cultuuruitingen en nieuwsbronnen met Nederlandse en internationaal opererende derden (omroepen, bedrijven, organisaties). Deze vormen van dienstverlening zullen in de toekomst verder worden uitgebouwd.

Thematisch werken

De Wereldomroep kiest ervoor om thematisch en projectmatig te werken. Deze werkwijze vindt zijn weerslag in de gehele organisatie. Uitgaande van rol 1 betekent dit dat aan een veelheid van Nederlandse onderwerpen, veelal in een internationaal kader, aandacht zal worden besteed. Meer focus op Nederland is een belangrijk uitgangspunt van het nieuwe beleid.

Kijkend naar rol 2 wordt een aantal thema's vastgesteld door het bestuur. Dit zijn de thema's die bestemd zijn voor de brede dialoog, het wereldpodium. Deze thema's worden door een gezamenlijke aanpak, deels crossmediaal, in dezelfde periode in de achtergrondprogramma van de verschillende taalafdelingen behandeld. Enkele van deze thema's worden afgesloten met een 'evenement', binnen of buiten Nederland.

Thematisch werken geeft behalve synergie voordelen en kostenbesparing op termijn, de mogelijkheid de profilering van de Wereldomroep te versterken door de organisatie nog meer een eigen, Nederlands, geluid te geven. Dit wordt versterkt door de samenwerking in nieuws en actualiteiten en de keuze van aandachtsgebieden die terugkomen in de programmering van de uitzendingen in het Engels, Spaans en Indonesisch: Nederland en Europa, cultuur, wetenschap, samenleving, ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten. Deze aandachtsgebieden komen ook terug in de specialisaties van de Centrale Redactie. Bovendien ontwikkelen alle afdelingen gezamenlijk een maandelijks, crossmediaal programma dat uitgaat van de vijf genoemde aandachtsgebieden.

Het thematisch werken zal geleidelijk worden ingevoerd. In het winterseizoen 2003-2004 zullen enkele 'pilots' worden uitgevoerd en geëvalueerd. In april 2004, met ingang van de zomerprogrammering, zal de thematische aanpak definitief van start gaan. Voor opleiding en coaching van de medewerkers wordt gezorgd. Van de hieronder genoemde thema's loopt een aantal door in 2005.

Thema's en projecten 2004-2005

Tien nieuwe lidstaten treden toe tot de EU op 1 mei 2004

Aandacht voor nieuwe landen; de aanloop en de onderhandelingen; problemen in de landen zelf en in andere EU-landen; taboes in Europa; cultuurverschillen. Belangrijk aspect van dit thema is de vraag wat de gevolgen zijn voor regio's buiten Europa en dan met name de regio's die vallen binnen het uitzendgebied van de taalafdelingen van de Wereldomroep. Dieper dan anders mogelijk zou zijn wordt in dit thema ingegaan op de betekenis van de uitbreiding van Europa en de gevolgen voor de toekomst. De EU-problematiek zal behandeld worden vanuit de optiek van de nieuwe toetreders.

Het Nederlandse voorzitterschap van de EU

begint 1 juli 2004. Vooruitzichten, issues, mogelijkheden en onmogelijkheden, beperkingen. Dit thema biedt de mogelijkheid verschillende aspecten van de Nederlandse samenleving, met name politieke en culturele elementen, onder de aandacht te brengen van een breed publiek in het buitenland. Veel aandacht zal worden besteed aan de afsluitende top. Achtergrondreportages. Culturele manifestaties. Evenement ter afsluiting.

EK voetbal in Portugal 12 juni tot 4 juli

Dit thema wordt uitgezonden in de aanloop van de EK en biedt de mogelijkheid in te gaan op een fascinerend aspect van de Nederlandse en Europese cultuur. Sport en met name voetbal staat bijzonder in de belangstelling van doelgroepen van de Wereldomroep in Indonesië en Latijns Amerika. In de VS is voetbal in opkomst, al wordt het daar in de eerste plaats als sport voor vrouwen gezien (het Amerikaanse damesvoetbalteam is heel succesvol). Voetbal is zonder twijfel een volkssport in Europa. Althans dat was het. Tegenwoordig is voetbal in de eerste plaats geld. Aandelen van clubs worden op de beurs verhandeld en voetballers, zelfs de groten, zijn in de eerste plaats koopwaar. Toch blijft het spel fascineren. Aandacht voor deze fascinatie met voetbal, de commercialisering, de uitwassen, hooligans, de verbondenheid met het nationale team en sportieve gevoel op de lagere niveaus, waar amateurs – liefhebbers – nog actief zijn. Aandacht voor het Oranjegevoel – als we tenminste niet worden uitgeschakeld in de voorronden.

Olympische spelen

The Olympic Spirit (13 – 29 augustus)

Aspecten van dit thema: de oude en de moderne Olympische Spelen, geschiedenis, de professionalisering, commercie, het 'nationale gevoel'. Het olympische ideaal: meedoen is belangrijker dan winnen. Gaat dat nog op? Wat betekent sport in de Nederlandse samenleving? In 2004 is Athene de stad waar de spelen gehouden worden. Er zijn geweldige investeringen gedaan. Is dat het waard? Hoe is het andere steden na de Spelen vergaan?

Persvrijheid

In 2004 zal extra aandacht worden besteed aan persvrijheid. Op 3 mei is een groot congres over dit thema gepland. Voor Radio Nederland Wereldomroep een extra interessant thema. In veel landen staat de vrijheid van de pers onder druk. In een aantal programma's wordt de balans opgemaakt en wordt de situatie in verschillende landen met elkaar vergeleken. Ook zal worden ingegaan op meer algemene aspecten die te maken hebben met de persvrijheid. Gestreefd wordt dit thema uit te werken in een of meer fora met relevante buitenlandse inbreng. Ook kunnen collega (internationale) omroepen uitgenodigd worden om aanwezig te zijn bij deze forumbijeenkomsten en hun eigen productie naar aanleiding van de gevoerde discussie te kunnen maken – uiteraard met vermelding van de Wereldomroep als initiatiefnemer. Een effectieve wijze om de Nederlandse visies en opvattingen nog breder in de wereld te verbreiden.

Internationaal Recht: het Internationale Strafhof in Den Haag

In dit thema komt de organisatie van het Hof, dat nog in opbouw is, aan de orde. Welke mensen zijn erbij betrokken, welke zaken worden aangedragen uit de hele wereld en welke worden opgepakt. Internationaal politieke aspecten. De rol van de aanklager, de ontwikkeling van internationaal recht, jurisprudentie. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de positie van Den Haag als zetel van internationale organen. Ook dit thema leent zich uitstekend voor bredere internationale samenwerking, zonder dat er extra inspanning of kosten voor de Wereldomroep aan zijn verbonden.

Herinnering aan de strijd tegen de slavernij en de afschaffing van de slavernij

Aanleiding is de 200-jarige onafhankelijkheid van Haïti. Aandacht voor moderne vormen van slavernij, zoals gedwongen prostitutie, vrouwenhandel en kinderarbeid. Nederland heeft in het verleden een belangrijke rol gespeeld in de slavenhandel. Ook dat aspect zal aan de orde worden gesteld. Net als het voorgaande een thema dat actueel is in heel de wereld en waarvan het interessant is de Nederlandse opvattingen tegenover verschillende andere te plaatsen. Er wordt aansluiting gezocht bij het UNESCO-programma.

Presidentsverkiezingen in de VS (november 2004)

De afgelopen tijd zijn de transatlantische betrekkingen onder druk komen te staan. Nederland toonde zich weliswaar een trouwe bondgenoot van de Verenigde Staten, maar de verhoudingen tussen de VS en met name Frankrijk en Duitsland zijn verslechterd n.a.v. de oorlog in Irak.

Aandacht voor de verhoudingen met de VS, de verkiezingen zelf, democraten en republikeinen, mogelijke gevolgen voor de buitenlandse politiek van Nederland en Europa in het algemeen; actuele informatie en achtergronden. Amerikanen in Nederland en elders in Europa, indrukken en meningen.

50 jaar koninkrijksstatuut

Op 28 oktober 2004 is het 50 jaar geleden dat het statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden werd getekend. Onder andere via BVN en in nauwe samenwerking met de Caribische radioafdeling zullen diverse activiteiten naar aanleiding van dit jubileum worden georganiseerd. De activiteiten zullen zoveel mogelijk in de week rond de 28ste oktober worden geconcentreerd. Er wordt o.a. gedacht aan een live politiek debat tussen vertegenwoordigers van Nederland, Aruba en de Nederlandse Antillen op hoog niveau. Ruime aandacht voor culturele en sportevenementen. Een plan voor een Caribisch muziekfestival is in ontwikkeling. Samenwerking zal worden gezocht met zowel Antilliaanse, Arubaanse als Nederlandse omroepen. Overigens is het de laatste maanden duidelijk geworden dat het Statuut opnieuw uitgewerkt en ingevuld zou moeten worden: aandacht voor de toekomst.

Themaweek en evenement waaraan organisaties van Antilianen en Arubanen in Nederland en op de eilanden uitgenodigd worden mee te werken.

Nederland en de Wereld

Waardoor is Nederland bekend in de wereld? Niet altijd door die zaken of mensen waarvan wij denken dat wij er onze status aan ontleenen. Het uitgangspunt van dit thema is de vraag: wat vindt men in het buitenland belangrijk als het gaat om de bijdrage van Nederland aan de Wereld?

De volgende aspecten lenen zich o.a. voor uitwerking:

Voetbal: Cruyff, Gullit en Van Basten behoren waarschijnlijk tot de bekendste Nederlanders. De inrichting van het landschap: van Japan tot in St. Petersburg vindt men de invloed van Nederland terug. Democratie: export naar Amerika, de Pilgrim Fathers. Nederland als vluchtheuvel voor de avant-garde. Beeldende kunst: de ontwikkeling van de schilderkunst in de 17e eeuw; moderne kunst: Van Gogh, De Kooning. Delfts Blauw (ontbreekt bij geen enkel staatsbezoek). Ontwikkelingen in de Oude Muziek (Musica Sacra), en de huidige discussie over de uitvoeringspraktijk; de Nederlandse bijdrage. De Bijdrage aan de Plantkunde. De invloed van de Nederlandse literatuur: niet Vestdijk of Mulisch, maar Van Gulik en Jan de Hartog zijn veelgelezen en gewaardeerde auteurs in het buitenland. Nederlandse bijdragen aan de wetenschap: van Van Leeuwenhoek tot Boerhaave en Kolff, uiteraard wordt aandacht besteed aan Nederlandse Nobelprijswinnaars. De ontwikkeling van de parlementaire democratie en Nederlands historische rol daarin (The Dutch Republic – Jonathan Israël).

Good governance (behoorlijk bestuur)

De beperkingen van de democratie in zowel Latijns-Amerika, Europa, Azië en Afrika komen onder andere tot uiting in de zwakheid van de openbare en particuliere instellingen en in een groeiend wantrouwen ten opzichte van politieke partijen en politici in het algemeen. Bestuurbaarheid is tevens het gevolg van een goed geïnformeerde maatschappij, van een samenleving die deelneemt aan het bestuur, met andere woorden, een samenleving die actief is. Dit zijn enkele van de elementen die deel kunnen uitmaken van een serie gewijd aan bestuurbaarheid, waarin aandacht besteed wordt aan de manier waarop Europa en andere landen de democratische uitdaging aangaan. Met name de Nederlandse bijdrage aan allerlei aspecten van behoorlijk bestuur zal een zwaar accent krijgen.

Belangrijke aspecten van behoorlijk bestuur waaraan aandacht wordt besteed: versterking van het juridisch systeem, democratie en mensenrechten. Verder steun voor een beleid dat gericht is op scheiding van de publieke en private sector, vrijheid van meningsuiting, gelijke behandeling voor de wet, betere toegang tot de publieke sector voor de armen, en vermindering van mensenrechtenschendingen.

Prioriteiten daarbij zijn zaken als decentralisatie en anti-corruptie, de opbouw van een burgerlijke samenleving ('civil society'), de reorganisatie van het ambtenarenapparaat tot een betrouwbare bureaucratie en de opbouw van een goed veiligheidsbeleid en een goed systeem van rechtshandhaving. Er zal samenwerking worden gezocht met het Institute of Social Studies.

Islam

De Islam komt tegenwoordig vaak negatief in het nieuws. Nederland bezit vele instellingen waar onderzoek wordt verricht op het gebied van de Islamologie. Dit onderzoek wordt gedaan in Europees verband met zusterorganisaties, en met landen waar de Islam een belangrijke rol speelt, zoals Egypte en Indonesië. Zo stuurt Indonesië jaarlijks tientallen studenten Islamologie naar Leiden om een vervolgopleiding te volgen. Hieruit blijkt hoe serieus de Nederlandse Islamologie wordt genomen door het land met de grootste Islam-bevolking ter wereld. Nederland en Europa kent ook een belangrijke Islamitische minderheid. Problemen die uit deze maatschappelijke ontwikkeling voortvloeien, komen dagelijks in de Europese media. Deze publiciteit wordt door de moslims in Europa vaak als niet neutraal ervaren. Nederland kent ook een koloniaal verleden, met verschillende conflicten tussen de Nederlandse koloniale macht en de Islamitische rijken van het voormalig Nederlands-Indië, zoals Atjeh. Verleden, heden en toekomst in de relatie tussen Nederland, Europa en de Islamitische wereld vormen een belangrijke thema in het begrijpen van de huidige maatschappelijk discussies over minderheden.

Pilot-projecten

Oorlogstrauma en vluchtelingen. Te realiseren in het najaar van 2003.

Vluchtelingen hebben allemaal een eigen geschiedenis. Hun problemen en trauma's nemen ze mee. In Nederland hebben de afgelopen decennia tienduizenden vluchtelingen onderdak gekregen. De verwerking van de problematiek komt vaak pas later. Gespecialiseerde centra, zoals het Centrum '45, houden zich bezig met onderzoek naar en behandeling van trauma's. Met name Latijns-Amerikaanse vluchtelingen worden er behandeld. In dit thema zal de problematiek wereldwijd aan de orde komen en zal de Nederlandse aanpak worden vergeleken met die in landen als Colombia en Vietnam. Ook de met veel internationale prijzen bekroonde radiodocumentaires over Afrikaanse oorlogstrauma's zullen in dit thema worden ingebracht en een vervolg krijgen.

Health matters

Het afgelopen jaar is de wereld opgeschrikt door het Sars-virus. Als een virus eenmaal is uitgebroken, blijkt het moeilijk te stoppen. Wetenschappers houden rekening met een uitbraak van een virus dat wereldwijd zal toeslaan en desastreuze gevolgen zal hebben. De effecten van een dergelijke epidemie zijn nauwelijks voorstelbaar. De enige vergelijking is de epidemie die in het begin van de 20e eeuw (de Spaanse griep) dood en verderf zaaide in de gehele wereld en miljoenen slachtoffers heeft geëist. Aandacht voor wetenschappelijk onderzoek, preventie, mogelijke gevolgen voor de economie, gezondheid en welzijn.

Voedselveiligheid

De veiligheid van ons voedsel is een actueel thema nu we recentelijk geconfronteerd zijn met BSE, varkenspest, en genetisch gemodificeerd voedsel. Internationaal gezien is er de controverse tussen de VS en Europa. Aandacht voor de rol van Brussel, de vraag of een Europese FDA komt, gezondheidsaspecten.

Voorbereiding projecten 2005

- Regionale integratie en de rol van de media (werktitel)

In dit thema zal aandacht worden besteed aan twee thema's die nauw met elkaar verbonden zijn: de rol van de media in de internationale handel en regionale integratieprocessen. De regeringen van Latijns Amerika zijn bezig met verschillende processen van regionale integratie. Het belangrijkste is MERCOSUR (Argentinië, Brazilië, Paraguay en Uruguay), maar er zijn ook andere processen zoals het CAN, Comunidad Andina de Naciones (de Gemeenschap van Andes-landen) (Perú, Ecuador, Venezuela en Bolivia) en die van de landen van Centraal Amerika. Belangrijk is ook de ALCA, Área de Libre Comercio de las Américas (NAFTA), die geleid wordt door de regering van de VS.

De Europese Unie heeft geprobeerd speciale relaties aan te gaan met de MERCOSUR, maar Latijns- Amerika in haar geheel geeft de voorkeur aan een spreiding van de internationale politieke en commerciële relaties. Daarom willen alle Latijns-Amerikaanse landen betere betrekkingen met de Europese Unie.

Aan dit thema zal een evenement worden gekoppeld, een internationaal radiocongres. Het is de bedoeling deelnemers bij het congres te betrekken die functioneren op een niveau waarop beslissingen genomen kunnen worden: grote media, instituten en personen met een invloedrijke publieke of privé functie. Daarom willen wij deelname en bijdragen vragen aan de Europese Unie, de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank (Banco Interamericano de Desarrollo), UNESCO en de PNUD.

Vergelijkbare integratieprocessen spelen in andere delen van de wereld. Deze verbanden, en hun samenhang met Nederland en Europa, zullen in dit thema worden uitgewerkt.

Dit thema leent zich uitstekend voor een evenement in de regio.

- Globalisering

Op dit moment zijn twee trends waar te nemen. Enerzijds groeien we toe naar een 'global village', anderzijds is er een groeiende belangstelling voor de regio, de streek, het kleinere verband. In dit thema ligt de nadruk op de globalisering en met name de globalisering van de cultuur. Wat is de betekenis van dit aspect van globalisering en welke tegenkrachten worden er door opgeroepen? Een visie vanuit Europees perspectief.

- Werelderfgoedlijst, de Nederlandse bijdrage

Schokland en omgeving, de verdedigingslinie rond Amsterdam, de molens in Kinderdijk-Elshout en het historische gedeelte van Willemstad, Curaçao. Het Woudagemaal, Droogmakerij de Beemster en het Rietveld Schröderhuis. In een aantal programma's wordt ingegaan op het fenomeen 'Werelderfgoedlijst' en de Nederlandse bijdragen in het bijzonder.

- Kerk en Staat

Aan de hand van enkele actuele voorbeelden in Nederland wordt thematisch ingegaan op de delicate balans tussen kerk en staat, de invloed van geloof en religie op het dagelijks leven. Hoe is die verhouding in andere landen in Europa en hoe liggen de verhoudingen in andere delen van de wereld? Het gaat niet alleen om de invloed van de islam. Ook in Europa is verhouding tussen kerk en staat niet altijd eenduidig, zoals bijvoorbeeld in Ierland en Polen. Daarnaast zijn er interessante ontwikkelingen waar te nemen: Turkse invloeden in Duitsland, toenemend invloed van Christelijk fundamentalisten in de VS en een steeds sterker wordend extremistisch hindoeïsme in India.

Financiën

Het aangevraagde budget omvat, inclusief het inlopen van de opgelopen en niet gecompenseerde achterstand een verlaging van bijna 10 %.

Alle effecten van de grootschalige vernieuwingsoperatie en de daaruit volgende reorganisatie zijn volledig verdisconteerd.

Door de fors gedaalde dollarkoers is het negatieve valuta-effect gedaald tot nihil. Daardoor vinden er voor het eerst sinds lange tijd geen onttrekkingen meer plaats aan de daarvoor bestemde reserve.

De presentatie van de begroting is gebaseerd op de financiële modellen zoals deze in het herziene handboek Financiële Verantwoording zijn opgenomen. Ter vergelijking zijn in de begroting de werkelijke cijfers uit de twee voorgaande jaren opgenomen alsmede de lopende begroting.

In de cijfers zijn toerekeningen opgenomen in de kosten voor verzorging en verspreiding van programma's voor de kosten van automatisering, publiciteit, huisvesting en afschrijvingen op investeringen die met deze activiteiten verband houden.

In de cijfers worden de exploitatiekosten voor BVN niet apart gepresenteerd. Hiervoor wordt door de uitvoeringsorganisatie RNW een aparte begroting bij het bestuur van BVN ingediend.

Begroting naar activiteiten
(x € 1.000)

	2004 begroting	2003 begroting	2002 werkelijk	2001 werkelijk
BATEN				
Omroepmiddelen	44.262	45.899	44.137	42.449
Niet-programmagebonden opbrengsten	1.006	1.882	1.816	1.795
Bedrijfsopbrengsten	45.268	47.781	45.953	44.244
LASTEN				
<i>Kosten voor verzorging programma's</i>				
Personele kosten eigen personeel	13.808	14.971	14.043	13.008
Personele kosten inhuur	700	878	1.289	1.159
Facilitaire kosten	1.599	1.510	1.589	1.406
Overige programmakosten	9.659	9.419	8.121	8.363
Afschrijvingen	<u>1.238</u>	<u>1.333</u>	<u>1.805</u>	<u>995</u>
	27.004	28.110	26.847	24.930
<i>Kosten voor verspreiding programma's</i>				
Personele kosten eigen personeel	3.149	3.225	3.014	2.946
Personele kosten inhuur	32	51	61	45
Zender- en satellieturen	5.952	7.721	8.116	6.980
Zender- en overige kosten	3.434	3.627	2.756	3.601
Afschrijvingen	<u>854</u>	<u>716</u>	<u>671</u>	<u>796</u>
	13.420	15.339	14.618	14.368
<i>Kosten niet rechtstreeks samenhangend met programma's</i>				
Personele kosten eigen personeel	22.87	2.694	2.347	2.007
Personele kosten inhuur	106	134	843	835
Overige algemene kosten	1.833	2.283	1.783	1.672
Afschrijvingen	<u>619</u>	<u>1.143</u>	<u>602</u>	<u>1.077</u>
	4.844	6.254	5.575	5.591
Bedrijfslasten	45.268	49.703	47.040	44.889
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening	0	-1.921	-1.087	-645
Bijzonder baten/lasten			209	590
Exploitatieresultaat	0	-1.921	-878	-55

Toelichting op de begroting 2004 naar activiteiten

Bedrijfsopbrengsten

De aanvraag voor de omroepmiddelen is als volgt opgebouwd:

	Excl. compensatie achterstand	Incl. compensatie achterstand
Geïndexeerde bijdrage 2003:	€ 46.556.000	€ 48.506.000
Bezuinigingen 2004	<u>€ - 2.294.000</u>	<u>€ - 4.244.000</u>
Aanvraag 2004	€ 44.262.000	€ 44.262.000

Voor de overige bedrijfsopbrengsten wordt een daling geraamd met € 876.000 tot € 1 mln. Deze daling wordt voor meer dan de helft veroorzaakt doordat er geen onttrekkingen uit de voorziening valuta risico's plaats vindt als gevolg van de lagere waarde van de dollar t.o.v. de Euro. De aan derden doorberekende diensten daalt met € 175.000 en het resultaat deelneming daalt met € 115.000. Dit als gevolg van de bezuinigingen en de nieuwe ELIO productiestructuur. De interest over gelden valt weg als gevolg van de afwezigheid van beschikbare liquide middelen.

De opbrengsten uit verhuur blijven gelijk. In de projectopbrengsten is een post opgenomen voor de vergoeding van de overgenomen activiteiten van de Rijksvoorlichtingsdienst voor de distributie van de Netherlands Information Service ter grootte van ruim € 100.000. Dit bedrag wordt separaat genoemd aangezien het formeel geen onderdeel van de mediabegroting is; wel zal de bijdrage worden geïndexeerd, hetgeen in genoemd bedrag is verwerkt.

Bedrijfslasten

Kosten voor verzorging van programma's

Aan deze kostengroep worden alle kosten toegerekend die nodig zijn voor de vervaardiging van radio-, televisie en internetproducties. Daarnaast worden kosten voor automatisering, publiciteit, huisvesting en afschrijvingen naar evenredigheid toegerekend. De kosten voor verzorging dalen met € 1,1 mln. Deze daling is enerzijds te verklaren door de stijging van personele kosten als gevolg van CAO- effecten zoals verwacht voor 2004 (met name de stijging van de pensioenpremies) en de volledige impact van de CAO die in voorgaande jaren is ingegaan en anderzijds door een daling van het aantal medewerkers als gevolg van ELIO.

Kosten voor verspreiding van programma's

Deze kosten laten een daling zien van 12,5 % of wel € 1,9 mln.

Deze daling is geheel toe te schrijven aan de verminderde kortegolfuitzendingen als gevolg van ELIO.

kosten niet rechtstreeks toerekenbaar aan programma's

De kosten dalen met € 1,4 mln. als gevolg van een reductie in de directie, lagere algemene kosten als gevolg van de ELIO reorganisatie en lagere afschrijvingskosten.

Toewijzing omroepmiddelen 2004

De mediawet wijst omroepgelden toe voor 3 soorten activiteiten:

- kosten voor verzorging van programma's,
- kosten voor verspreiding van programma's en
- kosten niet rechtstreeks toerekenbaar aan programma's.

De eigen middelen, bestaande uit niet-programmagebonden opbrengsten worden als volgt toegerekend aan de 3 activiteiten:

- opbrengsten uit rente komen ten goede aan de kosten die niet rechtstreeks samenhangen met programma's;
- opbrengsten uit verkoop en verhuur bij de zendstations komen ten goede aan de kosten voor verspreiding;
- alle overige opbrengsten komen ten goede aan de kosten voor verzorging van programma's.

Onderstaand overzicht geeft de bedragen weer, waarvoor aan de staatssecretaris van OC&W wordt verzocht deze ter beschikking te stellen op grond van de Mediawet:

2004 (x € 1.000)	Kosten	Overige opbrengsten	Aanvraag Omroep middelen
Verzorging van programma's	27.004	796	26.208
Verspreiding van programma's	13.420	210	13.210
Algemeen Beheer	4.844	-	4.844
	<hr/> 45.268	<hr/> 1.006	<hr/> 44.262

Begroting 2004 naar productgroepen

Voor RNW is met ingang van de jaarrekening 1999 gekozen voor een kostenverdeling naar vier hoofdgroepen, te weten: radio, televisie, internet en muziek

Deze hoofdgroepen kunnen vervolgens onderverdeeld worden over de hierboven beschreven 3 activiteiten: verzorging van programma's, verspreiding van programma's en kosten niet rechtstreeks toerekenbaar aan programma's. In onderstaand overzicht is deze integrale kostenberekening met gebruikmaking van toerekeningen en opslagen zoals sinds 1999 gebruikt, inzichtelijk gemaakt per product groep.

BEGROTING 2004 NAAR PRODUCTGROEPEN (X € 1.000)

	Totaal	Radio	Televisie	Internet	Muziek
BATEN					
Omroepmiddelen	44.262	33.574	3.614	5.486	1.588
Overige opbrengsten	1.006	833	173		
Bedrijfsopbrengsten	45.268	34.408	3.787	5.486	1.588
LASTEN					
Verzorging van programma's	27.004	17.857	3.265	4.685	1.199
Verspreiding van programma's	13.420	13.023	211	58	127
Niet rechtstreeks toerekenbaar	4.844	3.549	324	759	212
Bedrijfslasten	45.268	34.428	3.799	5.502	1.538
Bedrijfsresultaat	0	-20	-13	-17	50

Begroting 2004 naar kostencategorie

EXPLOITATIE 2001 - 2004 naar kostencategorie

(x € 1.000)	2001 Werkelijk	2002 Werkelijk	2003 Begroting	2004 Begroting
BATEN				
Omroepmiddelen	42.449	44.137	45.899	44.262
Overige bedrijfsopbr.	1.639	1.803	1.642	1.006
<i>Bedrijfsopbrengsten</i>	44.088	45.944	47.541	45.268
LASTEN				
Lonen en Salarissen	13.857	14.907	16.293	14.966
Sociale Voorzieningen	4.104	4.497	4.597	4.278
Afschrijvingen	2.868	3.078	3.191	2.710
Directe Productiekosten	10.107	10.999	11.807	11.957
Directe Distributiekosten	10.018	10.933	11.398	9.418
Overige bedrijfslasten	3.934	2.626	2.416	1.939
<i>Bedrijfslasten</i>	44.888	47.040	49.703	45.268
Financiële baten	97	-29	125	0
Resultaat deelneming	59	42	115	0
<i>Resultaat gew.bedrijfsuitoef.</i>	-644	-1.087	-1.922	0
Buitengewone Baten/Lasten	590	209	0	0
<i>Exploitatieresultaat</i>	-54	-878	-1.922	0

Meerjarenraming 2005-2008 (x € 1.000.000)	2005	2006	2007	2008
Baten				
Bedrijfsopbrengsten	45,9	46,6	47,3	48,0
Lasten				
Kosten voor de verzorging van de programma's	27,5	28,1	28,6	29,2
Kosten voor verspreiding van programma's	13,4	13,4	13,4	13,4
Kosten niet rechtstreeks samenhangend met	5,0	5,1	5,3	5,4
Bedrijfslasten	45,9	46,6	47,3	48,0
Exploitatieresultaat	0.0	0.0	0.0	0.0

Toelichting op de meerjarenraming 2005 - 2008

Uitgangspunten meerjarenraming:

De financiële meerjarenraming is opgesteld o.b.v. de volgende uitgangspunten:

- jaarlijks accres 1,5 %
- geen jaarlijkse extra 1,5 % stijging t.b.v. nieuwe media
- jaarlijkse stijging van de kosten van verzorging van programma's door externe invloeden: + 2.0 %
- jaarlijkse stijging van de kosten niet rechtstreeks samenhangend met programma's door externe invloeden: + 3.0 %

De kosten van verspreiding van programma's blijven ongeveer constant. Binnen de verspreiding van programma's vindt echter een verschuiving plaats waarbij er minder de nadruk komt te liggen op de verspreiding per kortegolf en meer op de verspreiding via partnerstations, satelliet, internet en andere distributiemiddelen.

Bijlage 1: Output planperiode in uitzenduren

Output planperiode in uitzenduren.

<i>Audio (Radio & Feeds)</i>	2003		2004		2005		2006		2007		2008	
	Uitzenduren	Partnerships	Uitzenduren	Partnerships	Uitzenduren	Partnerships	Uitzenduren	Partnerships	Uitzenduren	Partnerships	Uitzenduren	Partnerships
Nederlands	7,955	7,800	7,430	8,000	7,430	8,150	7,430	8,320	7,430	8,480	7,430	8,650
Engels	2,704	30,000	2,660	30,750	2,660	31,370	2,660	31,990	2,660	32,630	2,660	33,280
Spaans	2,299	152,900	2,300	156,720	2,300	159,860	2,300	163,050	2,300	166,320	2,300	169,640
Indonesisch	1,266	2,880	1,270	2,950	1,270	3,010	1,270	3,070	1,270	3,130	1,270	3,200
Papiamentu	78	500	110	510	110	520	110	530	110	540	110	550
Caraïbisch	572	3,000	620	3,080	620	3,140	620	3,200	620	3,260	620	3,330
Frans		9,000	-	9,230	-	9,410	-	9,600	-	9,790	-	9,990
Portugees	631	27,000	450	27,680	450	28,230	450	28,790	450	29,370	450	29,960
Sarnami	26	46	50	50	50	50	50	55	50	55	50	60
Muziek		59,000	-	60,480	-	61,680	-	62,920	-	64,180	-	65,460
	15,531	292,126	14,890	299,450	14,890	305,420	14,890	311,525	14,890	317,755	14,890	324,120

Alle uitzendingen zijn ook via streaming audio en on demand te beluisteren.

Toelichting: Uitzenduren is het aantal uren dat wij direct in de lucht zijn, ongeacht het medium of het aantal media.

Bijlage 2: Daily broadcast hours per broadcaster

